

ענאתה החדשה, ירושלים

ע"י ב"כ עוה"ד לינה אבו-מוך זועבי (מ.ר. 33775) ו/או יוסי

וולפסון (מ.ר. 26174) ו/או עדי לנדאו (מ.ר. 29189) ו/או מנאל

חזאן (מ.ר. 28878) ו/או שירין בטשון (מ.ר. 32737) ו/או חוה

מטרס עירון (מ.ר. 35174) ו/או גיל גן-מור (מ.ר. 37962) ו/או

סיגי בן ארי (מ.ר. 37566)

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע.ר.

רח' אבו עוביידה 4, ירושלים 97200

טל: 6283555-02 פקס: 6276317-02

התובע

- נגד -

1. **שיינברג, ת"ז** _____

רח' בורל"א 28, תל-אביב 69364

2. **מדינת ישראל**

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (אזרחי)

רח' הנרייטה סולד 1, תל אביב 64921

טל: 6970282-03 פקס: 6918541-03

הנתבעת

מהות התביעה: נזקי גוף

סכום התביעה: עד גובה סמכות בית המשפט

כתב תביעה

הצדדים

1. התובע הינו גבר צעיר, יליד 17.01.1981 ותושב ענאתה החדשה בירושלים. בכל הזמנים הרלוונטיים לתביעה זו עבד התובע כמכונאי במוסך "החברים" בעטרות.
2. הנתבע 1 שירת, בכל הזמנים הרלוונטיים לתביעה זו, כמפקד מחסום קלנדיה כשתחת פיקודו היו בין שלושה לארבעה חיילים.
3. הנתבעת 2, מדינת ישראל, הינה והייתה בכל הזמנים הרלוונטיים לתביעה זו האחראית ו/או המפעילה ו/או היד הארוכה ו/או המעסיקה ו/או המעבידה ו/או האחראית על פעולות חיילי צה"ל בשטחים הכבושים בכלל ובמחסום קלנדיה וסביבתו, מקום האירוע נשוא כתב תביעה זה, בפרט.

האירוע

4. ביום 23.07.02 בשעה 14:00 לערך, הגיע התובע למחסום קלנדיה בכיוון רמאללה, בדרכו אל כפר עקב לישון אצל בני דודו, וזאת לאחר שעבר ניתוח ביד שמאל בבית החולים הדסה הר-הצופים ביום 21.07.02. יד שמאל של התובע הייתה מגובסת בשל הניתוח.
5. לפני התובע עמדו אנשים רבים וחיכו בתור כדי לעבור במחסום. התובע, שהרגיש רע, ובמיוחד בשל היותו אחרי ניתוח, עקף את התור הארוך שהיה לפניו ופסע לעבר המחסום.

6. חייל שהיה במחסום ניגש אל התובע והורה לו לחזור למקומו ולחכות בתור (להלן: **החייל**). התובע, שלא מזמן השתחרר מביה"ח, מסר לחייל את מכתב השחרור מבית החולים.
7. החייל תקף את התובע בכך שהיכה אותו באמצעות ידיו, רגליו ונשקו. המכות הונחתו על כל חלקי גופו של התובע, לרבות ובמיוחד ברגליו, בידיו ובחזהו. החייל לא הסתפק בכך אלא איים על התובע באומרו: "אני אשבור לך את היד השנייה".
8. האנשים שהיו בתור התקרבו וחילצו את התובע מידי החייל. חיילים אחרים שהיו במחסום ירו באוויר.
9. הנתבע 1, שהיה מפקד המחסום והחיילים קראו לו בשם "מושיקו", הגיע. החייל שתקף את התובע אמר לנתבע 1 כי התובע הרביץ לו.
10. התובע הראה לנתבע 1 את מכתב השחרור והאחרון קרא אותו. הנתבע 1 שאל את התובע למה הוא עושה בעיות, והתובע ענה כי אינו יכול לעמוד בשמש בגלל מצבו.
11. הנתבע 1 אמר לתובע כי במכתב השחרור לא כתוב שאסור לו לעמוד בשמש ואמר עוד כי הוא מתכוון להשאיר את התובע במחסום עד השעה 19:00.
12. הנתבע 1 לקח את תעודת הזהות של התובע. התובע ביקש לקבלה חזרה אולם הנתבע 1 סירב להחזירה. התובע, שראה כי בקשתו לקבלת תעודת זהותו לא נענית, החליט לעבור את המחסום בלי לקבל את התעודה.
13. התובע נפגש עם אביו בצד השני של המחסום וסיפר לו מה קרה. התובע יחד עם אביו הגיע למחסום. האב ביקש מחייל במחסום שיחזירו לבנו את תעודת זהותו אך החייל לא הסכים ודחף את אביו של התובע.
14. התובע, שראה כי אביו נדחף, אמר לחייל הדוחף "תתבייש לך, מדובר באדם מבוגר". חייל אחר שהיה במחסום הגיע ונתן לתובע מכה בקת הנשק בחזה בצד ימין.
15. התובע ואביו עזבו את מחסום קלנדיה לכיוון מחסום אלראם. בדרך הם התקשרו למשטרה בנווה יעקוב להתלונן ולבקש את עזרתם, אולם מי שענה לטלפון מסר כי אין להם קשר עם הצבא והם לא יכולים לסייע.
16. במחסום אלראם נפגש התובע עם פעילה של הארגון מחסום watch בשם דינה. התובע סיפר לה מה קרה, והיא נסעה למחסום קלנדיה בניסיון להחזיר לתובע את תעודת הזהות שלו, אך ללא הצלחה.
17. דינה מסרה לתובע כי קצין בשם עופר שהיה במחסום קלנדיה מסר לה כי התובע הרביץ לחיילים וכי החיילים לא הגיבו.
18. האירוע המתואר ייקרא להלן: **האירוע**.

הפנייה לרשויות

19. ביום 24.07.04 פנה התובע אל תחנת המשטרה ציון במגרש הרוסים והגיש תלונה בגין האירוע.
- רצ"ב העתק האישור בדבר הגשת תלונה ומסומן **נספח א'** לכתב התביעה.
20. ביום 28.07.02, בעקבות פנייתו של התובע אל המוקד להגנת הפרט, שלח ב"כ התובע מכתב תלונה אל פרקליט פיקוד מרכז ויועמ"ש גדמ"ע, בו ביקש כי תעודת זהותו של התובע תושב לו וכי אירוע תקיפתו ייחקר וימצאו את האחראים.
- רצ"ב העתק מכתב התלונה ומסומן **נספח ב'** לכתב התביעה.
21. ביום 30.07.02 נשלח מכתב ע"י ב"כ התובע אל פרקליט פיקוד מרכז ויועמ"ש גדמ"ע בו הודיע כי תעודת זהותו של התובע הושבה לו ביום 27.07.02 על ידי קצין במחסום קלנדיה בשם עופר, לאחר תיאום שנעשה מול "מוקד החירום" של המוקד להגנת הפרט.
22. ביום 22.12.02 שלח ב"כ התובע תזכורת למכתבו מיום 28.07.02.
- רצ"ב העתק המכתב הנ"ל ומסומן **נספח ג'** לכתב התביעה.
23. ביום 02.01.03 נתקבל מכתב מיועמ"ש גדמ"ע לפיו נושא הפנייה אינו נתון בתחום סמכותו אלא בסמכות פרקליט פיקוד מרכז.
24. ביום 09.01.03 נתקבל מכתב מאת פרקליטות פיקוד מרכז, בו מודיעים כי עם קבלת הפנייה, הורו על פתיחה בחקירת מצ"ח לבירור הנטען.
- רצ"ב העתק המכתב הנ"ל ומסומן **נספח ד'** לכתב התביעה.
25. ביום 03.04.03 נתקבל מכתב מפרקליטות פיקוד מרכז מיום 30.03.03, לפיו הוחלט על סגירת תיק החקירה משלא נמצאו תימוכין לטענת התובע בדבר הכאתו וכי לענין תעודת זהותו של התובע, היא לא נלקחה ממנו על מנת לבדוק אלא שהתובע עזב את המקום מבלי להמתין לקבל את תעודת זהותו חזרה.
- רצ"ב העתק התשובה הנ"ל ומסומן **נספח ה'** לכתב התביעה.
26. ביום 06.04.03 פנה ב"כ התובע אל פרקליט פיקוד מרכז וביקש לצלם את חומר החקירה בעניינו של התובע.
27. רק ביום 29.02.04 נמסר בשיחה טלפונית בין עובדת המוקד גב' עלוה קולן לגב' סלעית ממדור הפקות ופניות ציבור בחטיבת דובר צה"ל, כי יש אישור לצילום התיק. ביום 17.03.04 נתקבל חומר החקירה המצונזר מראש מדור הפקות ופניות ציבור בחטיבת דובר צה"ל.

אחריות הנתבעים

תקיפה

28. התובע יטען כי הנתבע וחייילים אחרים, שלוחיה של הנתבעת, ביצעו עוולה של תקיפה לפי משמעות מושג זה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח-1968.
29. התובע יטען כי הנתבעת אחראית לעוולה זו אשר בוצעה על ידי שלוחיה מכוח דיני האחריות השילוחית.
30. התובע יטען כי הנתבעת אשררה את מעשיהם של החייילים שהיו שותפים למעשי התקיפה והאלימות נגד התובע, בכך שהחליטה לסגור את תיק החקירה מבלי להעמיד מי מהמעורבים לדין, החלטה המעבירה מסר לחייילים אחרים כי תקיפת פלסטינים הינה בבחינת מותר.

הפרת חובה חקוקה

31. התובע יוסיף ויטען כי הנתבעת הפרה, בין באופן ישיר ובין באופן עקיף, על ידי הנתבע ו/או חיילים אחרים שהם שלוחיה, חובות חקוקות הקבועות בדין אשר נועדו לפי מובן הנכון להגן על סוג האנשים עימם נמנה התובע, וגרמו בכך לנזק לו טוען התובע.
32. במיוחד יטען התובע, כי הנתבע ו/או חיילים אחרים הפרו את החובות החקוקות שבחוק העונשין התש"ז-1977 (להלן: **החוק**), בחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955 (להלן: **חש"צ**) ובחוק יסוד כבוד האדם וחירותו (להלן: **חוק היסוד**).
33. ליתר פירוט ומבלי לפגוע בכלליות הנטען לעיל, יטען התובע כי החייילים הפרו את החובות שלהלן:
- א. סעיף 280(1) לחוק, האוסר על עובד ציבור להשתמש לרעה בסמכותו כדי לעשות מעשה שרירותי הפוגע בזכותו של אחר.
- ב. סעיפים 333, 334 ו-335 לחוק, האוסרים פגיעה וחבלה חמורים.
- ג. סעיפים 378, 379 ו-382 לחוק בדבר תקיפה ותקיפה בנסיבות מחמירות.
- ד. סעיף 68 לחש"צ בנוגע לחריגה מסמכות.
- ה. סעיף 72 לחש"צ בדבר חריגה מסמכות עד כדי סיכון חיים או בריאות.
- ו. סעיף 79 בדבר שימוש ברכוש צבאי שלא למטרות הצבא וסעיף 85 בדבר שימוש בלתי חוקי בנשק.
- ז. ס' 124 בדבר התרשלות במילוי תפקיד בצבא.
- ח. סעיפים 128 ו-129 בדבר התנהגות פרועה או מבישה.

ט. סעיף 2 לחוק יסוד כבוד האדם וחירותו, האוסר כל פגיעה בגופו או בכבודו של אדם באשר הוא אדם וסעיף 11 המחייב את רשויות השלטון, ובכלל זה הצבא, לכבד זכויות אלה.

רשלנות

34. התובע יטען כי מעשי התקיפה ו/או הפרת חובות חקוקות של הנתבע וחיילים אחרים מהווים עוולת רשלנות בפני עצמה.

35. התובע יטען כי האירוע התרחש בשל רשלנות הנתבעת ו/או התרשלנות ו/או חוסר זהירותה ו/או פזיזותה בין בעצמה באופן ישיר ובין באופן שילוחי ע"י עובדיה ו/או עושי דבריה ו/או חייליה ו/או מפקדיה ו/או כל מי שמטעמה ואשר התבטאו, בין היתר, במעשים ו/או במחדלים כדלקמן:

א. לא פיקחה ו/או לא פיקחה כראוי על מעשיהם ו/או מחדליהם של החיילים, שלוחיה, ו/או פעלה בחוסר זהירות ולא שמה לב ו/או לא השגיחה על האנשים המסורים לאחריותה.

ב. לא דאגה להדריך ו/או להורות לחיילים שלא להשתמש לרעה בסמכותם ולא לעשות מעשה שרירותי הפוגע בזכותם של אחרים ובכללם התובע.

ג. לא דאגה להדריך ו/או להגדיר לשלוחיה את דבר חובתם בקיום הסדר הציבורי, שלום הציבור ובטחונו.

ד. לא דאגה להבהיר לחיילים את הוראות הפיקוד העליון ו/או הוראות המטה הכללי ו/או פקודות מטכ"ל ו/או הוראות פיקודיות ו/או מרחביות של צה"ל ו/או פיקחה והדריכה שלא כיאות על קיום ההוראות הנ"ל ו/או לא נתנה הוראות בטיחות כלל ו/או במידה מספקת ו/או לא וידאה כי אנשים המסורים להדרכתה, ידעו או ישמרו עליהן.

ה. לא עשתה את כל שביכולתה ו/או כל שהיה עליה לעשות ו/או כל שנכון ו/או דרוש היה לעשות כדי למנוע את אירוע התקיפה ונזקיו, ו/או פעלה בקלות ראש ובחוסר זהירות ולא שמה לב ו/או לא השגיחה על האנשים המסורים לאחריותה.

ו. הציבה במחסומי צה"ל חיילים ומפקדים לא מיומנים ו/או רשלניים ו/או שאינם מתאימים לתפקיד הרגיש שמציב אותם במגע עם האוכלוסייה המקומית.

ז. נמנעה מלהורות למפקדי ו/או חיילי המחסום לערוך רישומים לעניין החיילים המשרתים במחסומים ו/או הפעולות שמבצעים במחסומים.

- ח. נמנעה מלנקוט באמצעי זהירות ראויים שהיה בהם כדי למנוע הישנות מקרים של תקיפת פלסטינים במחסומים בכלל, ובמחסום קלנדיה בפרט.
- ט. החיילים חרגו מסמכותם ופעלו בניגוד להוראות הפיקוד העליון ו/או בניגוד להוראות המטה הכללי ו/או בניגוד לפקודות מטכ"ל ו/או בניגוד להוראות פיקודיות ו/או מרחביות של צה"ל ו/או בניגוד להוראות שניתנו להם לפי דין ו/או בניגוד לחובות חקוקות שנועדו לשמור על גופם, בריאותם וחירותם של בני אדם מסוגו של התובע.
- י. החיילים התנהגו בחוסר זהירות ו/או בקלות דעת ו/או בזלזול ו/או באי אכפתיות כלפי שלמות גופו ובריאותו של התובע ו/או כלפי חירותו וכן בניגוד להתנהגות חיילים סבירים ומיומנים בנסיבות דומות.
- יא. החיילים לא עשו כל שביכולתם של אנשי כוחות ביטחון סבירים לעשות בכדי למנוע את הפגיעה בתובע או להקטין אותה.
- יב. החיילים השתמשו לרעה בסמכותם בכך שנטלו את החוק לידיהם והפעילו כוח נגד התובע ללא כל הצדק שבדין ו/או ללא כל סיבה סבירה ו/או במידה מופרזת של כוח.
- יג. החיילים השתמשו לרעה בסמכותם ו/או התרשלו במילוי תפקידם בכך שעיכבו את התובע ו/או עצרו אותו ושללו ללא כל הצדקה עניינית את חירותו.
- יד. החיילים לא ערכו רשימה מסודרת של החיילים המשרתים במחסומים ו/או יומני מבצעים על האירועים המתרחשים במחסום, דבר הפוגע באוכלוסייה ועלול לפגוע בזכויותיה בעת הגשת תלונות נגד חיילים מועדים המשרתים במחסומים.

נזקי התובע

36. כאמור לעיל, לאחר תקיפתו של התובע ע"י החיילים, הוא פנה ביום 24.07.02 לביה"ח הדסה הר-הצופים בירושלים.
37. עם קבלתו בבית החולים נערכו לו הבדיקות הנחוצות. בבדיקה עלה כי התובע סובל מרגישות ברוב חלקי גופו לרבות ובמיוחד רגישות בבית החזה מימין, וכן רגישות בכף יד שמאל במיוחד מעל לאיזור הניתוח הישן. לתובע נותרה המטומה בחזה בצד ימין.
38. התובע אושפז בביה"ח ושחרר הביתה עוד באותו יום עם המלצה למנוחה ונטילת משככי כאבים.
- רצ"ב העתק מכל החומר הרפואי הנמצא ברשות התובע ומסומן **נספח ו'** לכתב התביעה.
39. כתוצאה מהאירוע נאלץ התובע להיעדר ממקום עבודתו משך שבועיים ימים. התובע יטען כי הוא זכאי לפיצוי בגין הפסד השתכרות עבור ימי היעדרותו אלה.

40. במהלך האירוע המתואר ובעקבותיו, חש התובע תחושת עלבון קשה, ביזוי, השפלה ועוגמת נפש – שלא לדבר על הכאב הפיסי שסבל, כשהוא צועק מכאב בעוד החיילים מכים בו. התובע עמד חסר אונים מול החיילים, שלוחי הנתבעת, ללא כל יכולת להתגונן בפני שרירות ליבם ואלימותם הקשה. התנהגות החיילים במחסום השפילה את התובע ופגעה עמוקות בנפשו.

41. תחושת ההשפלה, הצער והביזוי, התעצמה אצל התובע עם קבלת תוצאות החקירה, לפיהן לא נמצאו תימוכין לטענותיו בדבר הכאתו וכי לעניין תעודת זהותו הוא עזב מבלי להמתין שתעודתו תושב לו חזרה.

42. לאור חומרת האירוע, כפי שתואר, ויחסם המזלזל והרשלני של הנתבעת ושלוחיה לשלטון החוק ולהוראותיו, מתבקש בית המשפט הנכבד לפסוק פיצויים עונשיים ו/או מוגברים כנגד הנתבעת, מעבר לנזקו של התובע, ושיהיה בהם כדי לבטא את סלידתה של החברה בכלל, ושל בית המשפט הנכבד בפרט, ממעשיהם של הנתבעת ושלוחיה, בשיעור שייקבע על ידי בית המשפט הנכבד.

43. לחלופין יטען התובע כי הוא זכאי לפיצוי בגין הנזקים הכלליים שנגרמו לו והכוללים כאב וסבל וכן עוגמת נפש רבה כאמור, בשיעור שייקבע על ידי בית המשפט הנכבד.

44. בית המשפט הנכבד מתבקש להפעיל את סמכותו מכוח תקנה 127 לתקנות סדר הדין האזרחי ולפטור את התובע מהחובה לצרף תעודה רפואית על מנת להוכיח נזקיו הרפואיים, זאת היות ואין התובע טוען לנכות צמיתה, פיזית או נפשית בגין האירוע.

נזק ראייתי

45. התובע יטען כי, בין היתר, אי עריכת ו/או אי שמירת רישומים מסודרים של משמרות המחסום בקלנדיה, ובפרט ביום האירוע, הובילה לכך כי לא ניתן לעמוד על זהות כל החיילים אשר שירתו בזמן האירוע במחסום ואשר תקפו את התובע, ובכך לא לעמוד על זהות התוקפים הישירים, ובכך נגרם לו נזק ראייתי.

46. הנזק הראייתי שנגרם לתובע ניתן לשומה, וגובהו כגובה הנזקים הישירים שנגרמו לו, ככל שהנזק הראייתי מונע מהתובע להיפרע בגין נזקים אלה מהמעוולים הישירים.

47. התובע יטען, בנוסף, כי הנזק הראייתי שנגרם לו באשמת הנתבעת ושלוחיה, מזכה את התובע בהעברת נטל השכנוע אל כתפי הנתבעת.

כללי

48. כל הטענות בכתב תביעה זה נטענות במצטבר או לחילופין ו/או משלימות זו את זו, הכל לפי העניין, הקשר הדברים והדבקים. בכל מקום בתביעה שבו מיוחס מעשה או מחדל או שבו נטענה טענה ביחס לנטל הראיה או המחדל, נטענת טענה זו כנגד הנתבעת וכן כנגד עובדיה, נציגיה ושלוחיה בהתאמה, הכל לפי הקשר הדברים.

49. לבית המשפט הנכבד הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה לאור סכומה וכתובת הנתבעת.

50. אשר על כן, בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להזמין את הנתבעת לדין ולחייבה לשלם את מלוא נזקיו של התובע כמפורט לעיל, ו/או לפי כל פירוט וחלוקה אחרים כפי שימצא בית המשפט הנכבד לנכון וצודק בנסיבות העניין.

51. בית המשפט הנכבד מתבקש עוד, לחייב את הנתבעת בתשלום הוצאות המשפט ושכר טרחת עורך דין, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום האירוע ועד התשלום בפועל.

ירושלים, היום ה-22 לחודש נובמבר, שנת 2004.

לינה אבו-מוך זועבי, עו"ד
המוקד להגנת הפרט
ב"כ התובע

(ת.ש. 17939)